

171. Gara határa

(Bács-Kiskun megye) B, Sza, Kö, Kú

2010. március 22-én és 26-án végeztünk terepbejárásokat Nagybaracska, Gara és Hercegszántó községek szennyvízcsatornázásának kiépítése kapcsán. A tervezett nyomvonal belterületen mindhárom település esetében a meglévő utcahálózatot követte. Garán a meglévő szennyvíztelepet is fejleszteni tervezték. A terepen a 42 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 20-20 m szélességben vizsgáltuk.

A munka során két, már ismert lelőhelyet érintettünk (Kossuth u. 23., Partizán u. 41.) és két újat találtunk: *Hunyadi utca Ny-i széle* (KÖH 73103), *Szennyvíztelep* (KÖH 73105). Leletanyaguk alapján őskori, bronzkori, szarmata, középkor-kora újkori felszíni telepnyomokként azonosítottuk őket.

Munkatársak: Rózsa Gábor, Alács Attila, Sultis László technikusok, Weisz Attila geodéta, Molnár Zsolt geodéziai asszisztens.

PARDITKA GYÖRGYI

172. Garbolc határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Sza, Á

2010. március 9–10-én helyszíni szemlét végeztünk a tereprendezéssel érintett területeken, melynek során nyolc új lelőhelyet regisztráltunk.

Országhatár 1. (KÖH 74183): A magyar–román országhatár osztja ketté, K-i fele Szárazberek/Bercu területére esik, így szélessége nem határozható meg. Hossza 210 m, ÉK–DNy irányú, leletanyaga bronzkori és császárkori kerámia és egy kisméretű, nyomott gömb alakú zöld üvegpasztagyöngy.

Országhatár 2. (KÖH 74187): A magyar–román országhatár és a Túr töltése között, a Sziget-háti-csatorna K-i végének magasságában található. K–Ny irányú, kiterjedése 200×270 m, leletanyaga késő bronzkori cserepek, orsógomb, tengeri kagyló.

Országhatár 3. (KÖH 74191): A Túr töltésének nagy kanyarjától közvetlenül D-re húzódik ÉK–DNy irányban egy szilvás és egy almás zártkert között. Kiterjedése 140×260 m, leletanyaga bronzkori, császárkori és Árpád-kori kerámia.

Országhatár 4. (KÖH 74193): Közvetlenül az országhatártól és a Szárazberekre vezető dűlőúttól Ny-ra, egy gyümölcsöstől DNy-ra fekszik. ÉK–DNy irányú, leletanyaga császárkori cserepek.

Sár-Égertől északra (KÖH 74197): A Sár-Éger és a Sziget-háti-csatorna szögében található; ÉNy–DK irányú, leletanyaga bronzkori kerámia, patics és fenőkötőredékek.

Sziget-háti-csatorna a) és b) (KÖH 74169, 74173): A Sziget-háti-csatorna szeli ketté, egy távvezeték közelében, attól KÉK-re. A K–Ny irányú lelőhely kiterjedése 260×500 m, leletanyaga bronzkori, császárkori és Árpád-kori cserepek, kerámiasalak, gyepvasérc, kovaszilánk.

Sziget-háti-csatornától délre (KÖH 74175): A csatornától D-re kb. 180 m-re, a falu centrumának kertjeitől

közvetlenül É-ra találtuk. Nyugati széle egy zárt almáskertbe nyúlik; ÉNy–DK irányú, kiterjedése 120×310 m, leletanyaga késő bronzkori és császárkori(?) kerámia.

Szilvás (KÖH 74179): A Sziget-háti-csatornától É-ra, a Hajcsár út és a Túr töltése között fekszik. É–D irányú, kiterjedése 100×150 m, leletanyaga késő bronzkori cserepek.

Munkatársak: Fábrián László, Váradi Tibor etnográfusok (Csengeri Múzeum), Bocz Péter régésztechnikus, Tompa György régész (Jósa András Múzeum).

PINTYE GÁBOR

173. Garé, Pusztá

(KÖH 69123)

(Baranya megye) U

A feltárást 2010. július 8–12. között végeztük el a Túrony és Garé települések közé eső területen, a 064/21–24, 064/31–32 hrsz.-ú ingatlanokon. A régészeti kutatást a Városföld és Drávaszerdahely között építendő gázvezeték tette szükségessé. A nyomvonalban lehumuszolt 527 m²-ből 193 m² volt régészeti objektumokkal fedett.

A lelőhely az 58. sz. főúttól Ny-ra, a Túrony és Garé közötti műúttól közvetlenül D-re található. A gépi humuszolás és nyésés során a lelőhely É-i végében 4 régészeti objektum (3 gödör és 1 árok) került elő, amelyek szerény leletanyaguk alapján a neolitikum időszakára keltezhetőek. Déli irányba haladva a lelőhelyen újabb objektumok nem kerültek elő, ezért a terület további részét szondázva kutattuk, de itt sem észleltünk további régészeti objektumokat. A lelőhely valószínűleg K–Ny-i irányú, a gázvezeték nyomvonalára merőleges.

Augusztus 26. és szeptember 3. között elvégeztük a gázvezeték-fektetés földmunkáinak megfigyelését. A nyesett 3035 m²-ből régészetileg pozitív 804 m² volt. A korábban feltárt lelőhelyrészhez kapcsolódóan attól DNy-i irányban észleltünk számos újabb régészeti jelenséget. A gödrök nagy része hosszúkás formájú, ismeretlen rendeltetésű objektum, melyeket ároknak nem lehet nevezni. A gödörbokok kis mennyiségű, durva leletanyaga alapján őskorinak lehet meghatározni a telepmaradvány korát. Ez alapján tehát az itt feltárt jelenségek egyértelműen a HT-87 lelőhelyhez tartoznak, amely egy nagy kiterjedésű, de nagyon szegényes leletanyagú őskori (valószínűleg neolitik) település.

Munkatársak: Vadas Lívia, Orbán Gábor, Simó Attila, Bósz Attila, Birkás Péter, Zsubori István, Bodródi Miklós régésztechnikusok.

LIGNER JÁCINT

174. Gárdony, Tompa köz

(KÖH 57162)

(Fejér megye) R, Kö

Gázvezeték-bővítés során a Tompa köz és a Szabadság út területén régészeti megfigyelést végeztünk 2010. március 16–19 között. A Tompa közben végzett gépi